

Ljubljana, Maribor, 30. januar 2017

ZADEVA: IZJAVA ZA JAVNOST NEVLADNIH ORGANIZACIJ SLOVENIJE S PODROČJA VAROVANJA JAVNEGA ZDRAVJA OB DNEVU BREZ CIGARETE, 31.1.2017

Pozdravljeni,

Nacionalne mreže nevladnih organizacij s področja javnega zdravja – Mreža NVO varujejo naše zdravje, Mladinska zveza Brez izgovora Slovenija, Mreža 25x25, Preventivna platforma in Rdeči križ Slovenije podajamo izjave za javnost ob dnevu brez cigarete.

Tudi v letošnjem letu, dne 31. januarja obeležujemo Dan brez cigarete, ki naj vsem kadilcem pomeni priložnost in spodbudo za opustitev kajenja. **Raba tobaka je vodilni preprečljivi vzrok številnih prezgodnjih smrti v Sloveniji (vsaka 7. med 30-44 letom in vsaka 3. med 45-59 letom starosti), kroničnih nenalezljivih bolezni in drugih bolezni ter zdravstvenih težav že v obdobju mladostništva, kar zahteva visok davek za zdravje, blagostanje prebivalcev Slovenije, za zdravstveni sistem in celotno družbo.** Kajenje tobaka škoduje vsakemu organu in škodljivo vpliva na zdravje skozi celotno življenje. Zdravje je ogroženo tudi pri nekadilcih, ki so dolgotrajno izpostavljeni tobačnemu dimu; prav tako je ogroženo zdravje še nerojenega otroka, če kadi nosečnica. Z ratifikacijo Okvirne konvencije SZO za nadzor nad tobakom (MOSZOT) tudi Slovenija sledi vzoru mnogih držav v prizadevanju za družbo brez tobaka. Z globalno strategijo SZO za obvladovanje kroničnih nenalezljivih bolezni lahko s skupnimi močmi delež kadilcev do leta 2025 zmanjšamo za 30% (na 16, 8%). Z Resolucijo o nacionalnem planu zdravstvenega varstva 2016-2025 "Skupaj za družbo zdravja", Slovenija sledi zgledu držav, ki nameravajo ustvariti družbo brez tobaka, v kateri bo delež kadilcev pod petimi odstotki.

»Uspeh, prodaja in dobiček tobačne industrije v prihodnosti so povsem odvisni od obsega kajenja med mladimi. Dan brez cigarete je priložnost in vzpodbuda za opustitev kajenja, preprečitev eksperimentiranja s tobačnimi in povezanimi izdelki med mladostniki in mlajšimi odraslimi, preprečitev izpostavljenosti tobačnemu dimu, ter posledično zmanjšanje obolevnosti, prezgodnje umrljivosti ter stroškov zaradi rabe tobaka. Za vsako ceno je treba preprečiti možnost oglaševanja in zavajanja mladih s strani tobačne industrije, ki se vrši še posebej preko embalaže tobačnih in povezanih izdelkov, vse intenzivneje pa tudi na spletu, v filmski in glasbeni industriji.« Mihaela Lovše, Slovenska zveza za javno zdravje, okolje in tobačno kontrolo

»Veseli nas, da smo z letom 2017 zakorakali v novo obdobje slovenske zgodovine, ki ne izpostavlja več "pozitivnih" gospodarskih vidikov ene najbolj zahrbtnih in škodljivih industrij na svetu. Zadnje mesece smo priča pogostim manipulacijam z "neodvisnimi"

strokovnjaki, grožnjami tobačnih multinacionalk z milijonskimi tožbami in rednimi osebnimi diskreditacijami posameznikov, ki se borimo za Slovenijo brez tobaka. V Brez izgovora smo prepričani, da bo nov ZOUTPI zaščitil najbolj ranljive med vsemi - otroke in mladostnike, hkrati pa naredil konec izjemam podjetjem, ki zgolj v Sloveniji ubijejo preko 3500 ljudi letno« Jan Pelosa, Brez izgovora Slovenija

»»Ob sprejemanju novega zakona s področja tobačne politike se nam zdi ključno, da država poskrbi tudi za učinkovito in zadostno financiranje tistih preventivnih ukrepov in programov, ki so dokazano učinkoviti, in ki sledijo najnovejšim znanstvenim dognanjem ter oceni potreb vseh ciljnih skupin – od otrok do odraslih rednih kadilcev. Tobačna industrija bo v vsakem primeru – tudi če bo zakon potrjen v predlagani obliki – skušala še naprej pridobivati nove kadilce med otroki in mladimi, saj je njihov cilj vedno le dobiček in ne zdravje ali blagostanje ljudi. Zaradi tega tudi ne razumemo nekaterih javnih uslužbencev in poslancev, da nasprotujejo učinkovitim ukrepom tobačne politike, kot sta to npr. enotna embalaža in licenciranje. To pomeni, da jim je bolj malo mar za zdravje volivk in volivcev. Prepričani smo, da so bili izvoljeni predvsem za to, da ščitijo ljudi pred finančnimi interesi tujih multinacionalk in nezdrave industrije in ne obratno.« Matej Košir, Preventivna platforma

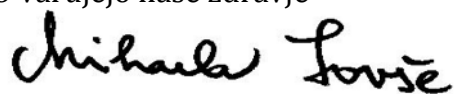
»Za nevladne organizacije, ki se resnično zavzemamo za zdravo življenje, ni nobenega dvoma: kajenje je nepotrebna razvada, ki mori človeštvo. Pred leti je zakonska prepoved kajenja v javnih prostorih prinesla veliko spremembo, ki smo jo takrat podpirali z vsem srcem. Mnogi so nam hvaležni. Čas je, da gremo naprej, zato podpiramo predvidene zakonske novosti, čeprav smo mnenja, da bi lahko bile še ostrejše. Gradimo družbo brez tobaka. Naš glavni poziv ob podpori zakona pa je: uredimo življenje v Sloveniji tako, da bodo zmagovalci tisti, ki niso oziroma ne bodo nikoli začeli kaditi.« Matija Cevc, Mreža NVO 25x25

»Tobak pogloblja revščino na račun profita tobačne industrije. Proizvodnja in poraba tobaka služi zgolj kapitalu. Hrbtina stran profita oziroma dobičkov tobačne industrije sta negativno zdravje in začarani krog revščine. Večji ko so dobički tobačne industrije, večja je po drugi strani revščina in stroški za odpravljanje njenih učinkov. Revni namreč porabijo največ tobaka in zanj namenijo bistveno večji delež prihodka kot bogatejši. Pri njih strošek, ki ga namenijo za tobak, predstavlja pomembno zmanjšanje stroška za hrano, bivanje, izobraževanje, zdravje in socialno varnost. Njihov dostop do informacij o zdravem načinu življenja je bistveno manjši, zmožnost zdravega načina življenja pa skrajno omejena. Ob tem, ko je tveganje za nastanek bolezni, povezanih s kajenjem ter za prezgodnjo smrtnost zaradi teh bolezni, premo sorazmerno aktualnemu naraščanju revščine in ob tem, ko stroški držav za zdravljenja in odpravljanja posledic revščine naraščajo, tobačna industrija kuje dobičke. Pri tem se poslužuje vse bolj sofisticiranih in agresivnih marketinških strategij, ki jih pripravljajo inženirji ljudskih duš. V Rdečem križu Slovenije zato podpiramo tobačno politiko in tobačno zakonodajo, ki je v prid varovanja in krepitve zdravja in preprečevanja ali zmanjševanja (učinkov) revščine. « Prof.dr. Dušan Keber, Dr. Med

V Sloveniji se lahko brezplačno vključite v delavnice in svetovanja za opuščanje kajenja za odrasle in mladino, in sicer v zdravstvenih domovih (ZVC) ter Slovenski zvezi za javno zdravje, okolje in tobačno kontrolo. Dan brez cigarete je namenjen spodbujanju odločitve za opustitev kajenja. Pozivamo vas, da naredite odločilni korak za izboljšanje svojega zdravja in zadovoljstvo svojih bližnjih!

Lep pozdrav,

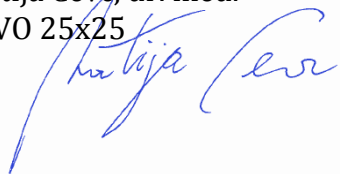
Mihaela Lovše
Mreža NVO varujejo naše zdravje

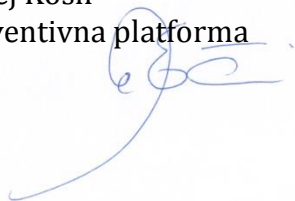
Jan Peloza
Brez izgovora Slovenija

prim. Matija Ceve, dr. med.
Mreža NVO 25x25

Matej Košir
Preventivna platforma

prof.dr. Dušan Keber, dr. med
Rdeči križ Slovenije

